

אחותי הגדולה מכולם

על פי ספרו של עוזי בן כנען

לגילאי 5 - 10
גן / ד'

צילום: אילן בשור - פסטיבל חיפה להצגות ילדים

ההצגה מאושרת על ידי סל תרבות ארצי ותרבות לפריפריה

על ההצגה:

ליום הולדתה העשירי הדס מבקשת מתנה מההורים: נחש! שלומי אחיה הקטן והחולמני מיד נבהל, "מי בכלל רוצה לגדל נחש בבית?", וגם ההורים לא ממש מרוצים מהרעיון "אולי תבקשי מתנה אחרת?", אבל הדס מתעקשת, ורגע לפני ששוב כולם מתחילים לריב ההורים מציעים פשרה. אם הדס תצליח להרוויח מספיק כסף היא תוכל לקנות נחש בעצמה. הדס מיד מגייסת את אחיה הקטן וגוררת אותו למסע הרפתקאות מצחיק ומפתיע כדי לזכות במתנה המיוחלת. במהלך המסע מגלים שני האחים השונים כל כך זה מזה, שאולי לכל אחד מהם יש בדיוק את מה שהשני צריך, ושאין תחליף לחברים אמיתיים. תיאטרון חזותי, שבו חפצי הבית הופכים לנחשים בכל הצורות והצבעים, ומשפחה שלמה שמשתובבת יחד. הצגה תנועתית קרקסית וארבעה שחקניות ושחקנים וירטואוזים.

על פי ספרו של עוזי בן כנען

עיבוד ובימוי: דניאל כהן לוי
שפה חזותית, עיצוב חלל ואביזרים: שי פרסיל
בניית אביזרים: שי פרסיל ואיתמר מנדס פלור
בניית תפאורה: מריו קייסמן
עיצוב תלבושות: עמית ארז, אור שרבליס הוד
מוזיקה מקורית: גיל לביא
יעוץ תנועתי: טולה דמארי
עיצוב תאורה: אמיר קסטרו
שחקנים יוצרים: שחף ברגר, טל סגל, תמר עמית-יוסף, גיא רון
עוזרת במאית: עמית ארז
בהפקת תיאטרון הקרון

על היצירה:

ספרו של עוזי בן כנען מספר את סיפורם של שני אחים, האחת תמיד יודעת להגיד מה היא רוצה, לפעמים אפילו בצעקות, והשני בקושי מצליח לדבר וחושש מכל דבר. שני האחים לומדים אחד מהשני ובסופו של דבר מצליחים לבטא את עצמם. שלומי הגיבור, הוא ילד מופנם המשתף את הצופים במאמציו להתגבר על המעצורים והפחדים המונעים ממנו להתבטא ולהיות הוא עצמו. היפה בכתיבתו של עוזי בן כנען, שבמהלך הסיפור (וההצגה) גם הילדים וגם ההורים בדרכם לומדים לשכלל את התקשורת ביניהם, אף אחד לא חף מטעויות. וכך המשפחה כולה לומדת לאורך הסיפור באמת להקשיב אחד לשני ולבטא את הצרכים שלהם ויחד ליצור בית הרמוני. ההשתוקקות לנחש בהצגה (לחית מחמד בחיים) היא משל להתבגרות, ללקיחת אחריות לטווח ארוך, הילד או הילדה כבר לא דואגים רק לצרכים של עצמם, הם רואים את האחר, רוצים לטפל בו ולהעצים אותו. הדס זוכה בנחש רק לאחר שבאמת הצליחה לראות את אחיה, לעבוד איתו בשיתוף פעולה ולתת לו מקום. השפה השנונה והקיצבית של עוזי בן כנען מקבלת ביטוי בימתי דרך תנועת השחקנים, ועבודת החפצים הייחודית כשהדמיון של שלומי מקים אותם לתחייה. הטקסט מלא הומור וחוץ ומציג ברגישות את עולמו הפנימי של הילד, וכך נוצרת הצגה קצבית, של משפחה לא רגילה שלומדת לתקשר ביחד.

**ההצגה זכתה ב-3 פרסים בפסטיבל חיפה
הבינלאומי להצגות ילדים 2021:**

פרס הבימוי לדניאל כהן לוי
פרס השחקנית לטל סגל
ציון לשבח על עבודת אנסמבל לשחקני ההצגה:
שחף ברגר, טל סגל, תמר עמית-יוסף וגיא רון

מן הביקורות:

מנימוקי השופטים בוועדת הפרס בפסטיבל חיפה להצגות ילדים 2021:
פרס הבימוי "על עבודת בימוי יצירתית ומלאת מעוף, הצליחה דניאל כהן לספר סיפור בעזרת עבודת אנסמבל, שפה בימתית מקורית ופתרונות בימוי מרשימים."
פרס השחקנית "היכולת של טל סגל לשחק ילדה בת 10 באופן אמין ולא מתיילד ובשילוב מעברים מהירים בין הרגשות השונים ומצבי הרוח...משכנעת ווירטואוזית וגרמה לנו להאמין שיש ילדים שאכן ירצו לגדל נחשים."
ציון לשבח לצוות היוצרים והשחקנים "על עבודת אנסמבל מקורית וייחודית, אשר בעזרת שימוש מדויק ומתוזמן בתפאורה, אביזרים ושפה תנועתית יוצרת עולם סיפורי שלם."
ההצגה מאושרת בסל תרבות ארצי ובתרבות לפריפריה

מפרט טכני:

כמות קהל – עד 300 צופים
זמן הקמה – כשעתיים
משטח מופע – 5מ' על 5מ'
תנאי החשכה – חובה

על השפה האמנותית:

*ההצגה משלבת תיאטרון חפצים עם להטוטנות ותנועה. שימוש יצירתי בחפצי הבית מאפשר לשחקנים להחליף מקומות ודמויות מגוונות ומצחיקות.
*הבמה מציגה את הצצה לבית יוצא דופן שבו בכל רגע הכל יכול להתפרק ולהבנות מחדש, חפצי היומיום שנמצאים בכל בית מקבלים שימושים מפתיעים שהופכים קערות ספגטי לנחשים או שולחן למכולת. שני ההורים מצטרפים למסעם של הילדים בדרך להשיג את הנחש.
*הנחש שעליו חולמת הדס, מפחיד את שלומי, ומופיע וצץ בכל פינה בבמה, החפצים השונים קמים לחיים בצורות נחשים ומאלצים את שלומי להתמודד באומץ עם הפחד.
*אנסמבל השחקנים, עובדים יחד בתיאום מושלם, ומציגים משפחה לא רגילה שלומדת לחיות בהרמוניה.

על היוצרות :

דניאל כהן לוי | עיבוד ובימוי

בעלת M.F.A בהצטיינות בחוג לאמנות התאטרון באוניברסיטת ת"א, ותואר B.Ed בהצטיינות, בבית הספר לאמנויות הבמה של סמינר הקיבוצים, כיום מלמדת במסלול הבימוי ובמסלול הסבת שחקנים ומנהלת את המכינה בסמינר הקיבוצים. בין עבודותיה: **מלכוד 22** (מאת ג'וזף הלר, עיבוד ובימוי, סמינר הקיבוצים 2020) **Out Of Space** (יצירה משותפת עם נמר גולן, פסטיבל תמונע 2019), הפרקליט (כתיבה ובימוי, תאטרון החאן ירושלים 2018), **היעלמותו המסתורית של מ'** (פסטיבל תמונע הבינלאומי 2017), **למה בכה הדג?** / עודד בורלא (בימוי, תאטרון הקרון, הפסטיבל הבינלאומי להצגות ילדים, ירושלים 2016), על כל צרה שלא תבוא (יצירה משותפת עם נמר גולן, פסטיבל עכו 2015), **קרקס של יהודים** (כתיבה: דניאל כהן לוי ורוני ברודצקי, תאטרון חיפה 2017), **אני אישה לוחם** (הגלריה של אוניברסיטת ת"א 2014). (למה בכה הדג פרס ההצגה הבינתחומית הטובה ביותר, פרס שחקנית המשנה הטובה ביותר – פרסי הבמה להצגות ילדים 2017)

שי פרסיל | שפה חזותית, עיצוב חלל

אמנית רב תחומית בתיאטרון בובות, תנועה ופרפורמנס, יוצרת בעבודותיה חיבורים בין גוף וחומר. בוגרת בית הספר לתיאטרון חזותי, החממה של תיאטרון הקרון, לימודי טיפול בשיטת התמקדות במרכז שילוב בטבעון ובעלת תואר ראשון בחינוך – ממכללת דוד ילין בירושלים. בין יצירותיה: **בדדה** (2020) תיאטרון בובות וחפצים למבוגרים, פסטיבל "חותרים למגע" בתיאטרון הבית, **כאן-גרים** (2020) תיאטרון מחול וחפצים בתיאטרון קליפה, **הסנדוויץ' הרעב** (2018) תיאטרון בובות וחפצים בשיתוף עם ג'רמי רבון, בתיאטרון הקרון, **מיטה זוגית** (2011) מיצג אינטראקטיבי, הוצג לראשונה בפרויקט "אמחייה", עונת התרבות הירושלמית, **לגדל אותך פרא** (2010) תיאטרון מחול, עבודת הגמר בבית הספר לתיאטרון חזותי בשיתוף עם תיאטרון המעבדה, ירושלים, יום (2007) מיצג לפסטיבל א-ז'אנר בתיאטרון תמונע, בשיתוף עם תכלת ויסטוב.

הכנת הילדים לפני הצפייה:

מה קורה כשאנחנו רוצים משהו אבל ההורים לא מרשים?

האם לפעמים ההורים לא מקשיבים לנו?

האם לפעמים אנחנו לא מקשיבים להורים?

למה לפעמים כל כך קשה להגיד מה אנחנו מרגישים?

"שים לב לראש המבריק של אחותך – ותלמד, מתק!," אומרת הדס הגדולה לשלומי אחיה הקטן.

ושלומי בכלל שונא שקוראים לו מותק, שלומי הוא לא מתק, אבא הוא נחמד, שקט ומאפק. הדס,

אחותו הגדולה, היא קולנית, חצפנית ורעשנית. והיא רוצה שני נחשים ליום ההלדת. ושלומי צריך

לעזר לה להשיג אותם.

ההצגה מציגה את עולמם המורכב של הילדים ביחסים בתוך המשפחה. התמודדות עם הורים ואחים, ובעיקר מציגה את מסעו של שלומי האח הקטן להכיר את עצמו. שלומי לומד להצליח להביע רגשות (פחד, כעס, אהבה) ולהתבטא ולהיות הוא עצמו בלי פחד. מסע שכל המשפחה מרוויחה ממנו.

מה כדאי לעשות ממש לפני שמתחילים לצפות בהצגה

* לאכול, לשתות ו.. כל הדברים שצריך לעשות לפני

* להקריא את רשימת הלא כדאי וכדאי

כדאי	לא כדאי
1. להקשיב	1. לקום (כי זה מסתיר לאחרים)
2. לצחוק	2. לדבר עם חברים (כי זה מפריע להקשיב)
3. לחשוב	3. לאכול (כי קשה להתרכז)
4. להרגיש	4. לדבר בטלפונים (כי תמיד אפשר אחרי)
5. -----	5. -----
(תוסיפו אתם)	(תוסיפו אתם)

מה כדאי לעשות עם הילדים לאחר הצפייה בהצגה (נקודות לשיחה):

* האם כל האחים דומים אחד לשני? מי יותר אמיץ אני או אחי/ותי

* מה הדס למדה בהצגה? מה שלומי למד בהצגה? מה ההורים למדו?

* כמה נחשים ראינו?

* בכמה מקומות ביקרו הילדים במהלך ההצגה (חדר האוכל, חדר שינה, מכולת, חניון, מסעדה...)

יצירה בעקבות ההצגה:

* מאיזה עוד חפצים בבית/בכיתה אפשר להכין נחשים? - ננסה ליצור נחש אחד ארוך כולנו יחד.

* אם היינו יכולים לקבל במתנה כל חיה, איזה חיה היינו רוצים?

כל ילד/ה יצייר חיה אותה הוא היה רוצה לקבל במתנה יחד נכין תערוכה (פיל? חד קרן? גרפה?...)

* יחד ננסה לבנות מקומות נוספים בהם הדס ושלומי יכולים לבקר -

ננסה להיות יצירתיים ולהרכיב את החללים מחפצים שנמצאים בכיתה/בבית.

מוזמנים לכתוב לנו בעקבות ההצגה:

לשלוח לנו ביקורות שלכם ושל הילדים על ההצגה .

אנחנו אוהבים שמחמיאים לנו, אבל גם מוכנים להשתפר .

אפשר לשלוח לנו תמונות של היצירה, שגם אנחנו נוכל לראות.

למשלוח הביקורת:

www.traintheater.co.il